

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΗΦΙΣΙΑΣ, ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΚΑΙ ΟΡΟΠΟΥ

Αριθμ. πρωτ. 557

Ἐν Κηφισίᾳ τῇ 10^ῃ Νοεμβρίου 2020

Ἐγκύρων Σημείωμα ὑπ' ἀριθμ. 92/2020

Πρός
Ἄπαντας τούς Εφημερίους
τῆς καθ' ἡμᾶς Ιερᾶς Μητροπόλεως.

Ἀγαπητοὶ πατέρες καὶ ἀδελφοί,

Διά τοῦ παρόντος σᾶς διαβιβάζομε τήν ὑπ' ἀριθμ.
3029/5059/2105/5-11-2020 Ἐγκύρων τῆς Ιερᾶς Συνόδου τῆς
Ἐκκλησίας τῆς Ελλάδος μὲν θέμα: «Μήνυμα ἐν ὅψει τῆς ἴδιαζούσης
ὑγιειονομικῆς περιστάσεως», καὶ παρακαλοῦμεν, ὅπως ἀναρτηθεῖ
στόν Πίνακα Άνακοινώσεων καὶ στήν τυχόν τηρουμένη ιστοσελίδα
τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ σας.

Ἐντολὴ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου

· Ο Πρωτοσύγκελλος

Χαραλαμπόπουλος
Αρχιμ. Κωνσταντῖνος Χαραλαμπόπουλος

Κοινοποίησις:

Ιεράς Μονάς καὶ Ησυχαστήρια.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΣΟΣ

Δ/νσις : Ιωάννου Γενναδίου 14 - 115 21, Αθήναι
Τηλ. 210-72.72.204, Fax 210-72.72.210, e-mail: contact@ecclesia.gr

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΔΙ' ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ

Πρωτ. 5059
Άριθ. Αθήνησι τη 5η Νοεμβρίου 2020
Διεκπ. 2105

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 3029

Πρός
Τό Εύσεβές Όρθοδοξο Πλήρωμα
τῆς Αγιωτάτης Έκκλησίας τῆς Έλλάδος

Θέμα: «Μήνυμα ἐν ὅψει τῆς ἴδιαζούσης ύγιειονομικῆς περιστάσεως»

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Οι ἄνθρωποι, ὅσο δυνατοί κι ἀν εἶναι, αἰσθάνονται τήν ἀνάγκη κάπου νά ἀκουμπήσουν ὅταν τούς συνταράσσουν οἱ δοκιμασίες τῆς ζωῆς. Ή ἀνάγκη αὐτή γίνεται ἐντονότερη τώρα πού βρισκόμαστε ἀντιμέτωποι μέ τήν σοβαρή ἔξαρση τῆς πανδημίας τοῦ κορωνοϊοῦ. Τοῦ ιοῦ, πού ἐδῶ καὶ ἀρκετούς μῆνες ἀπειλεῖ ἐπικίνδυνα τήν ἀνθρωπότητα χωρίς νά κάνει διακρίσεις. Τοῦ ιοῦ, πού ἥρθε καὶ ἄλλαξε φιλικά τήν καθημερινότητα τῶν ἀνθρώπων, μέ περιορισμούς, ἐμπόδια, ἀπαιτήσεις, στερήσεις, οἱ ὅποιες ὅλο καὶ ἐντείνονται. Βέβαια τά ἐρωτήματα διαρκῶς πληθαίνουν. Γιατί δοκιμάζεται ή ἀνθρωπότητα; Γιατί ὁ Θεός ἀργεῖ; Τί φταιέι; Όσο ή ἀπάντηση ἀργεῖ, τόσο περισσότερο ἐλλοχεύει ὁ κίνδυνος τοῦ διχασμοῦ καὶ τῆς ἀπόγνωσης.

Τό ἵδιο βασανιστικό ἐρώτημα ἀπηύθυνε καὶ ὁ Απόστολος Παῦλος πρός τόν Θεό γιά νά λάβει τήν ἀπάντηση: «Ἄρκεῖ σοι ή χάρις μου. Η γάρ δύναμίς μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται»¹. Όσο κι

¹ Β' Κορ. 12, 9

ἄν φαίνεται ἀντιφατικό αύτό, ἡ δύναμη τοῦ Θεοῦ φανερώνεται μέσα στήν ἀδυναμία τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτό γράφει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος στούς Κορινθίους.

Τρεῖς φορές παρεκάλεσε τόν Κύριο νά τόν ἀπαλλάξει ἀπό τήν ἀρρώστια καί ἡ ἀπάντησή του ἦταν: «Σοῦ ἀρκεῖ ἡ χάρη μου».

Εἶναι δυνατόν, μέσα ἀπό τήν ἀδυναμία τοῦ ἀνθρώπου νά φανερώνεται ἡ δύναμη τοῦ Θεοῦ; Ὁσο κι ἄν αὐτό φαίνεται γιά τήν ἀνθρώπινη λογική ἀντιφατικό, στήν πραγματικότητα δίνει μία ἀπάντηση στό ἐρώτημα τοῦ κάθε ἀνθρώπου.

Ἡ λύση βρίσκεται στήν λέξη χάρη. «Σοῦ ἀρκεῖ ἡ χάρη μου». Ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ εἶναι ἔνα νέο πρᾶσμα, ὑπεράνω τῆς ἀνθρώπινης λογικῆς, ἡ ὅποια θέλει ὅλα νά τά καταλάβει. Μέ τήν χάρη ὁ ἀνθρωπός βλέπει τόν πόνο ώς δωρεά, τήν ἀρρώστια σάν εὔκαιρια γιά προσέγγιση τοῦ Θεοῦ, τίς ταλαιπωρίες σάν ἀνύψωση σέ μία σφαῖρα ἀλλης βιοτῆς. Ὁπωσδήποτε, αὐτό δέν εἶναι εύκολο γιά τίς ἀνθρώπινες δυνάμεις, μᾶλλον ἀδυναμίες, ἀλλά εἶναι δυνατόν μόνο μέ τήν χάρη τοῦ Θεοῦ.

Εἶναι ἡ ὥρα νά μετατρέψουμε τήν δική μας ἀδυναμία σέ δύναμη. Μέ τήν χάρη νά αὐξήσουμε τήν πίστη μας στόν Τριαδικό Θεό. Νά συνδέσουμε συνειδητά τήν ζωή μας μέ τήν ζωή τῆς Ἑκκλησίας. Νά καλλιεργήσουμε τίς ἀρετές τῆς ὑπομονῆς, τῆς ταπείνωσης καί, κυρίως, τῆς μετάνοιας πού θά μᾶς ὁδηγήσει στήν λύτρωση. Ἡ προσευχή μας νά γίνει καρδιακή, ἔντονη, τακτική γιά ὅλους τούς συνανθρώπους μας, ίδιαίτερα γιά τό ιατρικό καί νοσηλευτικό προσωπικό πού βρίσκεται στήν πρώτη γραμμή τῆς μάχης γιά νά βοηθήσουν τόν πάσχοντα ἀνθρωπο. Ἄς προσευχόμεθα γιά τήν ἵαση τῶν ἀνθρώπων πού τούς ἐπισκέφθηκε ἡ ἀσθένεια, οἱ ὅποιοι μπορεῖ νά εἶναι ἀνθρώποι τῆς διπλανῆς πόρτας. Ἄς προσευχόμεθα γιά ὅσους στερήθηκαν ἀγαπημένα πρόσωπα ἐξ αἰτίας τῆς πανδημίας. Ἄς προσευχόμεθα γιά τούς νέους μας, οἱ ὅποιοι, μέσα ἀπό αὐτήν τήν δυσκολία τῆς πανδημίας, μποροῦν νά ωριμάσουν συνειδητοποιώντας πώς τίποτε δέν εἶναι αύτονόητο σέ αὐτόν τόν κόσμο. Ἄς προσευχόμεθα γιά τίς ψυχές ὅσων ἔφυγαν γιά τόν οὐρανό, λόγω αὐτῆς τῆς φονικῆς ἵωσης. Ἡ ἀγιαστική χάρη θά μᾶς

βοηθήσει νά ἀναπτύξουμε ύψηλό αἴσθημα ἀτομικῆς εὐθύνης, ἀλλά καὶ ἀπολύτου σεβασμοῦ στόν συνάνθρωπο.

Οἱ πιστοί δικαιολογημένα ζητοῦμε ἀπό τὸν Θεό νά μᾶς ἀπαλλάξει ἀπό κάποια ἀσθένεια, ἀπό πόνο ἥ ταλαιπωρία. Ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ ὡς ἀπάντηση μᾶς δίνει τήν δυνατότητα νά ἀντέξουμε. Αναζητοῦμε τήν ἀσφάλεια κοντά στόν Θεό, ἀλλά καὶ στήν ποιμαίνουσα Ἑκκλησία, ἥ ὅποια ἐνδιαφέρεται κυρίως γιά τήν ύγεια τῆς ψυχῆς, ἀλλά δέν ἀδιαφορεῖ γιά τήν ύγεια τοῦ σώματος τῶν πιστῶν. Τό σῶμα εἶναι ναός τοῦ Ἀγίου Πνεύματος. Σέ αὐτό τό πλαίσιο, ἥ Ἑκκλησία δίνει μεγάλη προσοχή στά πορίσματα τῆς ἰατρικῆς, ἀναφορικά μέ δύσκολα διλήμματα βιοηθικῆς, ὅπως μεταμοσχεύσεις, ἀντιμετώπιση πανδημίας καὶ ἄλλα, τά ὅποια ἰατρικά πορίσματα σέβεται, ὅταν δέν στεροῦν ἀπό τούς ἀνθρώπους τήν σωτηρία.

Τό «ἀγκάθι» στό σῶμα τοῦ Παύλου, ὅτι κι ἃν ἦταν αὐτό, δέν ἔμποδισε τό ἱεραποστολικό του ἔργο πού ἐκτείνεται σέ ὅλη τήν τότε οἰκουμένη, δέν σταμάτησε τήν συγγραφή τῶν ἐπιστολῶν του. Δέν τόν ἔμποδισε νά ἐπισκεφθεῖ, ξανά καὶ ξανά, τίς Ἑκκλησίες πού ἴδρυσε. Δέν τόν ἔμποδισε νά γράφει ἐπαινετικά λόγια γιά τούς χριστιανούς παραλήπτες τῶν ἐπιστολῶν ἥ γιά τούς συνεργάτες του. Ο Παῦλος δέν ἀφησε τήν πικρία του γιά τόν δικό του πόνο νά ἐπηρεάσει τήν συμπεριφορά του πρός τούς ἄλλους.

Ἐτσι καὶ ἐμεῖς, μετατρέποντας τήν ἀδυναμία σέ δύναμη μποροῦμε νά μήν ἀφήσουμε τίποτα νά σταθεῖ ἔμποδιο στόν δρόμο γιά τήν Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, συμπάσχουσα καὶ συναγωνιζόμενη μέ τούς πιστούς, ἐπαναλαμβάνει μαζί μέ τόν Απόστολο Παῦλο: «τίς ἀσθενεῖ, καὶ οὐκ ἀσθενῶ; τίς σκανδαλίζεται, καὶ οὐκ ἐγώ πυροῦμαι; εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, τά τῆς ἀσθενείας μον καυχήσομαι. Ο Θεός καὶ πατήρ τοῦ Κυρίου ήμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ οἶδεν, ὁ ὡν εὐλογητὸς εἰς τούς αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι»².

---

² Β' Κορ. 11, 29-31

Λαέ τοῦ Θεοῦ ἡγαπημένε, «ἀνδρίζον, καὶ κραταιούσθω ἡ καρδία σου, καὶ ὑπόμεινον τὸν Κύριον»³, γιά νά ἀκούσεις τήν στοργική φωνή τοῦ Αρχηγοῦ τῆς Ζωῆς καὶ Τελειωτοῦ τῆς πίστεώς μας Ἰησοῦ Χριστοῦ: «ἀπαλείψω πᾶν δάκρυνον ἀπό τῶν ὁφθαλμῶν αὐτῶν»⁴.

- † Ο Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος
- † Ο Μυτιλήνης, Έρεστον καὶ Πλωμαρίου Ιάκωβος
- † Ο Γουμενίσσης, Άξιουπόλεως καὶ Πολυκάστρου Δημήτριος
- † Ο Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας Παντελεήμων
- † Ο Διδυμοτείχου, Όρεστιάδος καὶ Σουφλίου Δαμασκηνός
- † Ο Δρυΐνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσης Άνδρεας
- † Ο Εάνθης καὶ Περιθεωρίου Παντελεήμων
- † Ο Άρτης Καλλίνικος
- † Ο Ιλίου, Άχαρνῶν καὶ Πετρουπόλεως Αθηναγόρας
- † Ο Ζακύνθου Διονύσιος
- † Ο Κηφισίας, Άμαρουσίου καὶ Ωρωποῦ Κύριλλος
- † Ο Νέας Ιωνίας, Φιλαδελφείας, Ήρακλείου καὶ Χαλκηδόνος Γαβριήλ
- † Ο Γλυφάδας, Έλληνικοῦ, Βούλας, Βουλιαγμένης καὶ Βάρης Άντωνιος
- Ο Αρχιγραμματεύς
- † Ο Ωρεῶν Φιλόθεος

Ακοιβές Άντιγραφον

Ο Αρχιγραμματεύς

† Ο Ωρεῶν Φιλόθεος

³ Ψαλμ. 26, 14

⁴ Αποκαλ. 7, 17